

IGNALINOS RAJONO ŠILUMOS ŪKIO SPECIALIOJO PLANO KEITIMAS (ATNAUJINIMAS)

SPRENDINIAI

TPD Nr. S-RJ-45-20-559

PARENGĖ:

UAB „DAUGĖLA“

A. Smetonos g. 8-2

01115 Vilnius

El. paštas: daugela@daugela.lt

Projekto vadovas, atestato Nr. TPV 0110	Nerijus Gerdvilis
Vykdytoja	Dr. Gaudenta Sakalauskienė
Vykdytoja	Daina Radzevičienė

2023 m.

TURINYS

TURINYS.....	2
1. BENDROJI DALIS.....	3
1.1. Pagrindiniai specialiojo plano tikslai.....	3
1.2. Pagrindinės specialiojo plano sąvokos	4
1.3. Specialiojo plano sąsaja su kitais teritorijų planavimo dokumentais bei svarbiausiais teisės aktais.....	6
1.4. Informacija apie strateginį pasekmių aplinkai vertinimą	8
2. SPRENDINIAI	9
2.1. Aprūpinimo šiluma zonų tikslinimas ir reglamentavimas.....	9
2.2. Šilumos ūkio finansavimo šaltiniai, priemonės ir įgyvendinimas.....	11
2.3. Nepriklausomų šilumos gamintojų prisijungimas prie CŠT sistemų.....	14
2.4. Šilumos ūkio prognozė	14
2.5. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų nustatymas	16
2.6. Teritorijų rezervavimas šilumos gamybos infrastruktūros objektams.....	18
2.7. Kitos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos	18
2.8. Gamtinis karkasas, saugomos teritorijos, kultūros paveldas, valstybiniai miškai.....	22
2.9. Specialiojo plano galiojimas.....	22
3. BRĖŽINIAI	
1 brėžinys. Sprendiniai, M 1:50 000	
2 brėžinys. Aprūpinimo šiluma zonų detalizavimas, M 1: 5 000	
4. PRIEDAI	
1 priedas. Šilumos perdavimo tinklams nustatomos apsaugos zonų schemos M 1:2 000	
2 priedas. Sklypų, kurie patenka į šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas, sąrašas	
3 priedas. Nekilnojamosios kultūros vertybės	
4 priedas. Saugomos teritorijos ir objektai	

1. BENDROJI DALIS

1.1. Pagrindiniai specialiojo plano tikslai

Specialiojo plano keitimo pagrindas: Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2020 m. spalio 29 d. sprendimas Nr. T-234 „Dėl Ignalinos rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimo (atnaujinimo) pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“.

Planavimo organizatorius: Ignalinos rajono savivaldybės administracijos direktorius, adresas: Laisvės a. 70, LT-30122 Ignalina, tel. 8386 52096, el. p. info@ignalina.lt.

Planavimo dokumento pavadinimas: Ignalinos rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitimas (atnaujinimas).

Teritorijų planavimo rūšis: specialusis

Teritorijų planavimo lygmuo: savivaldybės

Planuojamos teritorijos: Ignalinos rajono savivaldybės teritorija, 144674,8 ha.

Planavimo tikslai:

- Įgyvendinant Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.
- Suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai.
- Reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose.
- Numatyti preliminarias investicijų apimtis, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius į šilumos ūkio plėtrą ir modernizavimą.

Planavimo uždaviniai:

- Plėtoti šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas.
- Numatyti arba, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, nustatyti šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas.
- Numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas ir plotus žemei visuomenės poreikiams paimti.
- Numatyti šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus.
- Numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių išdėstymą.
- Numatyti atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtrą.

Informacija apie galimybių studijas: nebus atliekamos.

Informacija apie strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (SPAV) ir teritorijos vystymo koncepciją: Strateginio pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas, vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Teritorijos vystymo koncepcija nebus rengiama.

Planavimo sąlygas parengė ir išdavė:

- Viešoji įstaiga „Plačiajuostis internetas“ (REG205101);
- Ignalinos rajono savivaldybės administracija (REG205637);
- Lietuvos transporto saugos administracija (REG205762);
- Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (REG205788);

- Sartų ir Gražutės regioninių parkų direkcija (REG206020);
- Lietuvos kariuomenė (REG206309);
- AB „Lietuvos geležinkeliai“ (REG206355);
- Valstybinė sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (REG206913);
- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (REG207008);
- LITGRID AB (REG206155);
- AB „Amber Grid“ (REG206473);
- Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos (REG205575);
- Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (REG205128);
- Sirvetos regioninio parko direkcija (REG205147);
- Aukštaitijos nacionalinio parko ir Labanoro regioninio parko direkcija (REG205761);
- Aplinkos apsaugos agentūra (REG205858);
- Uždaroji akcinė bendrovė Ignalinos šilumos tinklai (REG207787);
- Telia Lietuva, AB (REG205087);
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (REG206087);
- AB „Energijos skirstymo operatorius“ (REG205085);
- Valstybinė įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija (REG205374);
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (REG205437);
- Uždaroji akcinė bendrovė „Didžiasalio komunalinės paslaugos“ (REG261673).

1.2. Pagrindinės specialiojo plano sąvokos

Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas

Aprūpinimo šiluma sistema – organizacinis-techninis ūkio kompleksas, skirtas gaminti ir tiekti šilumą vartotojams, valdomas šilumos tiekėjo ir susidedantis iš šilumos perdavimo tinklo bei vieno ar daugiau prie tinklo prijungtų šilumos gamintojų;

Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) – šilumos ir elektros energijos gamyba bendrame technologiniame cikle.

Efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistema – aprūpinimo šiluma sistema, kurioje esamam šilumos energijos poreikiui pagaminti naudojama ne mažiau kaip 50 procentų atsinaujinančiųjų išteklių energijos, 50 procentų technologinio proceso metu nepanaudotos šilumos, 75 procentai bendruose šilumos ir elektros gamybos įrenginiuose pagamintos šilumos arba ne mažiau kaip 50 procentų bendro jų derinio.

Konkurencinis šilumos vartotojas – šilumos vartotojas, esantis šilumos tiekimo konkurencinėje zonoje, nustatytoje savivaldybės tarybos patvirtintame specialiajame šilumos ūkio plane, arba kitas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas šilumos vartotojas, suvartojantys daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio. Šiems vartotojams šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu;

Nepriklausomas šilumos gamintojas – asmuo, gaminantis ir parduodantis šilumą ir (ar) karštą vandenį šilumos tiekėjui arba, turėdamas šilumos tiekimo licenciją, – vartotojui;

Šilumos ūkio priemonės – Nacionaliniame pažangos plane nustatytus valstybės energetikos politikos pažangos uždavinius įgyvendinančios nacionalinių plėtros programų priemonės, apimančios ilgalaikės ir kompleksinės šilumos gamybos, bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) bei šilumos perdavimo plėtros ir modernizavimo krypčių įgyvendinimo priemones valstybės teritorijoje;

Pastato šildymo būdas – pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu nustatytas būdas pastato patalpoms šildyti, apimantis ir karšto vandens tiekimo sistemoje įrengtus šildymo prietaisus;

Pastato šildymo ir karšto vandens sistema – pastate įrengtas techninių priemonių kompleksas, skirtas į pastatą perduotai arba pastate gaminamai šilumai ir (ar) karštam vandeniui į patalpas pristatyti. Nuo tiekėjo tinklų ji atibojama pastato įvadu;

Šilumos įrenginys – techninių priemonių kompleksas, skirtas šilumai ir (ar) karštam vandeniui gaminti, transportuoti ar kaupti.

Šilumos įvadas – šilumos perdavimo tinklo atšaka, įskaitant pastato pirmuosius uždaramuosius įtaisus ir apskaitos prietaisus, jungianti pastato šilumos įrenginius ir šilumos perdavimo tinklą;

Šilumos perdavimas – šilumos pristatymas šilumnešiu šilumos perdavimo tinklo vamzdiniais;

Šilumos perdavimo tinklas – sujungtų vamzdynų ir įrenginių sistema, skirta pristatyti šilumnešiu šilumą iš gamintojo vartotojams;

Šilumos punktas – prie šilumos įvado prijungtas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos įrenginys, su šilumnešiu gaunamą šilumą transformuojantis pristatymui į pastato šildymo prietaisus. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai, būtini namo tinkamam eksploatavimui ir naudojimui, yra neatskiriama namo dalis ir šio namo butų ir patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė, kurią draudžiama perduoti tretiesiems asmenims (kurie nėra šio namo butų ir patalpų savininkai);

Šilumos skaitiklis – neatsiskaitomasis šilumos apskaitos prietaisas, įrengtas šilumos vartotojų butuose ar kitose patalpose ir matuojantis suvartotą šilumos kiekį. Šių apskaitos prietaisų rodmenys naudojami į pastatą pateiktam šilumos kiekiui paskirstyti šilumos vartotojams;

Šilumos tiekėjas – asmuo, turintis šilumos tiekimo licenciją ir tiekiantis šilumą vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis;

Šilumos tiekimas – centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas ir pardavimas šilumos vartotojams;

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos – šilumos ūkio paslaugos, kurias nustato įstatymai, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija vadovaudamasi visuomenės interesais.

Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės

Aprūpinimo šiluma reglamentas – galimi šilumos vartotojų teritorijų (zonų) aprūpinimo šiluma būdai bei naudotinos kuro ir energijos rūšys šilumos gamybai, įvertinant šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros plėtrą;

Šilumos vartotojų teritorija (zona) – tai užstatyta ar užstatoma planuojamos teritorijos dalis, kuriai nustatomas aprūpinimo šiluma reglamentas;

Centralizuotas šilumos tiekimas – centralizuotas šilumos tiekimas, kai tiesioginis šilumos vartotojas atsiskaito už šilumos kiekį (kWh), o ne už pirminius energijos šaltinius (gamtines dujas, kietąjį kurą, el. energiją ar pan.);

Centralizuoto šilumos tiekimo tinklo decentralizacija – centralizuoto šilumos tiekimo tinklo decentralizacija tai procesas, kai atsisakoma dalies ar visų išorinių šiluminės energijos perdavimo tinklų;

Necentralizuota šilumos tiekimo sistema – tai toks šilumine energija aprūpinimo būdas, kai tiesioginiai šilumos vartotojai atsiskaito už pirminius energijos šaltinius, bet ne už pateiktą šilumos kiekį.

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas

Atsinaujinančių išteklių energija – energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aplinkos energija, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija,

hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neišskastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija;

Biokuras – iš biomasės pagaminti degieji dujiniai, skystieji ir kietieji produktai, naudojami energijai gaminti;

Biomasė – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, žaliavos, atliekos ir liekanos, įskaitant augalines ir gyvūnines medžiagas, taip pat biologiškai skaidžios pramoninės ir komunalinės atliekos.

Miško biomasė – miškų ūkyje gaunama biomasė.

Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymas

Inžinerinė savivaldybės infrastruktūra – šilumos perdavimo tinklai, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, įskaitant paviršines nuotekas, tvarkymo inžineriniai statiniai, vietinės reikšmės keliai, kiti transporto statiniai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą savivaldybės teritorijoje atsakingas savivaldybės infrastruktūros organizatorius ir (ar) savivaldybės infrastruktūros valdytojas.

Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės infrastruktūra, esanti teritorijoje, kuri nepatenka į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas prioritetinės plėtros teritorijas ir kurioje savivaldybė neįsipareigoja vystyti socialinės ir (ar) inžinerinės infrastruktūros.

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra – savivaldybės tarybos sprendimu pagal savivaldybės tarybos patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms prioritetinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra.

Savivaldybės infrastruktūra – socialinė savivaldybės infrastruktūra ir inžinerinė savivaldybės infrastruktūra.

Savivaldybės infrastruktūros plėtra – savivaldybės infrastruktūros projektavimas, statyba ir (ar) įrengimas kuriant naują savivaldybės infrastruktūrą arba didinant ir (ar) atkuriant esamos savivaldybės infrastruktūros pajėgumus.

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas

Inžinerinių komunikacijų koridorius – žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti.

Prioritetinės plėtros teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose išskirtos urbanizuotos ir (ar) urbanizuojamos teritorijos (jų dalys), kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą.

Urbanizuojamos teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose numatomos kompaktiškai pastatais užstatyti teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatomais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

Urbanizuotos teritorijos – pastatais užstatytos miestų, miestelių, kompaktiškai užstatytų kaimų teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

1.3. Specialiojo plano sąsaja su kitais teritorijų planavimo dokumentais bei svarbiausiais teisės aktais

Specialusis planas parengtas vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos kelių įstatymu;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu;
- Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu;
- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos vandens įstatymu;
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos žemės įstatymu;
- Nacionaliniu energetikos ir klimato srities veiksmų planu 2021-2030 m.;
- Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX-1187 „Dėl Valstybės ilgalaikės raidos strategijos“;
- Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-789 „Dėl Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategijos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1079 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų projektų svarstymo su visuomene nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1210 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 284 „Dėl Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 307 „Dėl šilumos ūkio plėtros krypčių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 746 „Dėl Nacionalinės elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plano patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 918 „Dėl Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto veiksmų ir priemonių plano patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-09-25 įsakymu Nr. 1-226/D1-683 „Dėl Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl Gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-07-16 įsakymu Nr. 1-213 „Dėl magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-10-25 įsakymu Nr. 1-297 „Dėl šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu 2012-11-28 įsakymu Nr. 1-241 „Dėl Nacionalinio gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo prevencinių veiksmų ir nacionalinio gamtinių dujų tiekimo ekstremaliųjų situacijų valdymo planų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu Nr. 1-12 „Dėl magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių patvirtinimo“;
- Sirvėtos regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu, T00053010, 2010-03-18;
- Sirvėtos regioninio parko tvarkymo planu, T00053011, 2010-03-18;
- Dūkšto miesto ir priemiestinių Ažukarklinės bei Kaniukų kaimų bendruoju planu, T00070839, 2014-04-02;
- Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu, T00067245, 2013-11-27;
- Ignalinos miesto bendrojo plano koregavimu, T00082585, 2018-10-23;
- Ignalinos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimu koregavimu, T00085866, 2021-03-01;
- Ignalinos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju plano koregavimu, T00082398, 2018-09-17;
- Vidiškių kaimo detaliuoju planu, T00067246, 2013-11-28;
- Aukštaitijos nacionalinio parko planavimo schema (tvarkymo planu), T00080463, 2017-07-10;
- Gražutės regioninio parko, jo zonų ir buferinės apsaugos zonos ribų planu, T00053717, 2010-10-20;
- Gražutės regioninio parko tvarkymo planu, T00053356, 2011-01-05;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, T00087007, 2021-11-19;
- Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiuoju planu, T00067247, 2013-12-18;
- Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ dešimties metų (2018-2027 m.) tinklo plėtros planu;
- Elektros perdavimo sistemos operatoriaus LITGRID AB parengtu Lietuvos elektros energetikos sistemos 400–110 kV tinklų plėtros planu 2019–2028 m.;
- AB „Energijos skirstymo operatorius“ 10 metų investicijų planu.

1.4. Informacija apie strateginį pasekmių aplinkai vertinimą

SPAV atlikimo poreikį reglamentuoja Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašas ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas.

Ignalinos rajono šilumos ūkio specialiojo plano keitime (atnaujinime) nustatyti ūkinės veiklos vystymo pagrindai pagal savo mastą ir pobūdį nepriklauso įrašytiems į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, todėl specialiojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas neatliekamas.

2. SPRENDINIAI

2021-2030 m. Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane numatytas nuoseklus ir subalansuotas centralizuoto šilumos sistemų atnaujinimas (optimizavimas), užtikrinantis efektyvų šilumos vartojimą, patikimą, ekonomiškai patrauklų (konkurencingą) tiekimą ir gamybą, suteikiantis galimybę diegti modernias ir aplinkai palankias technologijas, naudojančias vietinius ir atsinaujinančius energetikos išteklius, užtikrinantis sistemos lankstumą ir palankią terpę investicijoms.

Ignalinos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitime siekiama įgyvendinti Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Šilumos vartotojų teritorijų (zonų) tikslinimas bei aprūpinimo šiluma būdų ir (arba) naudotino kuro bei energijos rūšių šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose reglamentavimas padės vystyti ir modernizuoti Ignalinos rajono šilumos ūkio sistemą.

2.1. Aprūpinimo šiluma zonų tikslinimas ir reglamentavimas

Šilumos vartotojų teritorijos (zonos) nustatytos įvertinus:

- šiuo metu galiojančio Ignalinos rajono šilumos ūkio specialiojo plano sprendinius;
- esamas centralizuotas šilumos tiekimo sistemas;
- esamą ir perspektyvinę teritorijos užstatymą pagal Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, Ignalinos miesto bendrąjį planą ir jo koregavimą, Dūkšto miesto ir priemiestinių Ažukarklinės bei Kaniūkų kaimų bendruosius planus, Vidiškių kaimo detalųjį planą;
- urbanistinius kriterijus (teritorijos užstatymo tankį, aukštį, intensyvumą, tipą);
- pastatų renovavimo mastą ir pobūdį.

Planuojamos Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos su įrengta šilumos tiekimo infrastruktūra: Didžiasalis, Dūkštas, Ignalina, Naujasis Daugėliškis, Vidiškės. Ignalinos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitime nustatomos šilumos vartotojų teritorijos (zonos): Ignalinoje, Dūkšte ir Vidiškėse – centralizuotoji šilumos tiekimo zona (toliau – CŠT), konkurencinė šilumos tiekimo zona (toliau – KŠT) ir vietinės šilumos tiekimo zona (toliau – VŠT). Didžiasalyje ir Naujajame Daugėliškyje nustatoma centralizuotoji šilumos tiekimo zona ir vietinės šilumos tiekimo zona. Likusioje Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje nustatoma tik vietinės šilumos tiekimo zona (**žr. 1 ir 2 brėžinius**).

Centralizuotoji šilumos tiekimo zona

Siekiant maksimaliai naudoti esamus CŠT tinklus bei riboti ir reguliuoti teršalų sklaidą, CŠT zonos nuostatos taikomos tankiai užstatytose (urbanizuotose) gyvenamosiose teritorijose, kuriose yra pilnai ar iš dalies išvystyta šilumos tiekimo infrastruktūra, vyrauja daugiabučiai gyvenamieji ar visuomeninės paskirties pastatai, komercinės ir specialiosios paskirties pastatai.

Šioje zonoje apsirūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos. Pastatai, kurie šildomi kietu kuru, po pastato atnaujinimo (modernizavimo), turi būti prijungiami prie CŠT sistemos arba šildymui naudojami atsinaujinančių išteklių energijos šaltiniai.

Šioje zonoje statomą, rekonstruojamą, remontuojamą arba atnaujinamą pastatą gali būti numatyta aprūpinti šiluma iš vietinių šilumos šaltinių tik šiais atvejais:

1. Jeigu šilumos tiekėjas raštu pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti konkretų vartotoją iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos arba šilumos tiekėjo atliktais

ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamaam objektui nuostolingas. Šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti vietinius šilumos gamybos įrenginius, kaip kurą naudojant atsinaujinančių išteklių energijos¹ šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą) arba ekologiškus energijos šaltinius.

2. Kilnojamiems (prekybos, paslaugų, garažų, sandėliavimo paskirties) pastatams gali būti numatomas šildymas naudojant atsinaujinančius išteklių energijos šaltinius ar ekologiškus energijos šaltinius.
3. Jeigu daugiabučio namo sekcijos (bloko), buto ar kitų patalpų savininkų balsų dauguma priimamas sprendimas dėl aprūpinimo šiluma būdo keitimo, tokiu atveju aprūpinimo šiluma būdo keitimas iš centralizuoto į vietinį yra galimas ir nėra laikomas neatitinkančiu savivaldybės interesų ir gali būti vykdomas nepažeidžiant kitų daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų teisių. Tokiems pastatams pirmumas numatomas naudojant ekologiškus (elektra) energijos šaltinius arba naudojant atsinaujinančius išteklių energijos išteklius (išskyrus kietąjį biokurą).
4. Jeigu šilumos vartotojas yra vienbutis ir dvibutis gyvenamasis namas, kuris atitinka A, A+, A++ energetinės klasės reikalavimus, tokiems šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti vietinius šilumos gamybos įrenginius, kaip kurą naudojančius atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą) arba ekologiškus energijos šaltinius.

Konkurencinė šilumos tiekimo zona

Ši zona apima teritorijas, kurios yra gretimos esamai CŠT infrastruktūrai ir yra galimybė šias teritorijas prijungti prie CŠT. Šioje zonoje galimi pastatų šildymo būdai: CŠT sistema arba šilumos vartotojai gali įsirengti vietinę šildymo sistemą, naudojant ekologiškus ar atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius.

Nauji vartotojai skatinami jungtis prie CŠT sistemų naudojantis Nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane numatyta priemone – pakeisti energetiškai neefektyvius namų ūkiuose (būstuose) įrengtus katilus į efektyvesnes technologijas, šilumai gaminti naudojant atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius, ar prijungti prie CŠT sistemos.

Konkurencinėje šilumos tiekimo zonoje gali būti numatyta aprūpinti šiluma iš vietinių šilumos šaltinių, jeigu šilumos tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti vartotoją iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos arba šilumos tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamaam objektui nuostolingas. Tokiu atveju, šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti vietinę šildymo sistemą, pasirenkant atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą) arba ekologiškus energijos šaltinius.

Vietinės šilumos tiekimo zona

Šioje zonoje esami ir nauji vartotojai gali įsirengti vietines šildymo sistemas. Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje nustatytoje vietinės šilumos tiekimo zonoje šilumos gamybos būdas nereglamentuotas – nustatyta nereglamentuota šilumos tiekimo zona (**žr. 1 ir 2 brėžinius**).

Aprūpinimo šiluma būdo ir kuro rūšių šilumos gamybai pasirinkimas nereglamentuotoje šilumos tiekimo zonoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktais, papildomi reikalavimai šioje zonoje nėra nustatomi, tačiau rekomenduojami atsinaujinančių išteklių energijos šaltiniai.

¹ **Atsinaujinančių išteklių energija** – energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aplinkos energija, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirstimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neiškastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.

Išimty, galiojančios visoje planuojamoje teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatytos zonos bei reglamento

Specialiojo plano sprendiniai nėra privalomi Kultūros paveldo objektams bei Aukštaitijos nacionaliniame, Gražutės, Sirvėtos ir Labanoro regioniniuose parkuose esantiems rekonstruojamiems ar atkuriamiems sunykusiems istoriniams ir autentiškiems pastatams. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

Konkurenciniam šilumos vartotojui taikomos Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 1 skirsnio 2 str. 17 punkto nuostatos, t. y. šilumos vartotojas, suvartojantys daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio ir kuriems šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu.

Specialiojo plano reglamentas nėra taikomas vartotojams, kurie iki plano patvirtinimo dienos turėjo galiojančias prisijungimo sąlygas ir (ar) projekcinę dokumentaciją.

Jeigu galiojančio žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumento sprendiniai neatitinka parengto Ignalinos rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitimo sprendinių, galiojantis žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentas neprivalo būti keičiamas ar koreguojamas ir galioja neterminuotai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 50 straipsnio nuostatomis, galiojantys žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai gali būti keičiami ar koreguojami aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo organizatoriaus iniciatyva ir lėšomis.

2.2. Šilumos ūkio finansavimo šaltiniai, priemonės ir įgyvendinimas

Šilumos ūkio priemonėms finansuoti ir specialiuosiuose šilumos ūkio planuose detalizuotiems šilumos ūkio plėtros ir modernizavimo veiksams įgyvendinti gali būti skiriamos:

- 1) Europos Sąjungos paramos lėšos;
- 2) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai;
- 3) fizinių ir juridinių asmenų lėšos;
- 4) kitos lėšos, gautos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 5) prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka;
- 6) neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 13 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka.

Pagrindinis centralizuotosios šilumos tiekimo infrastruktūros projektavimo, statybos bei eksploatavimo finansavimo šaltinis – vartotojų lėšos, sumokėtos už vartotojams suteiktas paslaugas. Papildomi šilumos tiekimo infrastruktūros tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti: kreditai, Europos Sąjungos fondų lėšos, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšos, privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorių (iniciatoriaus) lėšos, Klimato kaitos programos lėšos, gyventojų bendrijų fonduose kaupiamos lėšos.

Šilumos ūkio plėtros pagrindinis tikslas yra nuoseklus ir subalansuotas centralizuoto šilumos tiekimo sistemų atnaujinimas (optimizavimas), užtikrinantis efektyvų šilumos vartojimą, patikimą,

ekonomiškai patrauklų (konkurencingą) tiekimą ir gamybą, sudarantis galimybę diegti modernias ir aplinkai palankias technologijas, naudojančias vietinius ir atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius, užtikrinantis sistemos lankstumą ir palankią terpę investicijoms. Be to, turi būti skatinamas perėjimas prie ketvirtosios kartos (4G) centralizuotos šilumos tiekimo, integruojant saulės jėgaines į centralizuoto šilumos tiekimo tinklus ir skatinant perteklinės bei atliekinės šilumos panaudojimą pastatams šildyti.

Ignalinos rajono savivaldybės šilumos ūkio vystymo priemonės:

- inventorizuoti šilumos perdavimo tinklų vamzdynus, nustatyti apsaugos zonas ir jas įregistruoti Nekilnojamojo turto registre;
- atnaujinti ir (ar) modernizuoti šilumos perdavimo tinklą ir jo įrenginius (elementus);
- įdiegti nuotolinės šilumos apskaitos duomenų nuskaitymo sistemą bei įrangą;
- atnaujinti ir (ar) modernizuoti daugiabučių, viešosios paskirties pastatų šilumos punktus;
- suformuoti šilumos įrenginiams sklypą;
- rekonstruoti Dūkšto katilinę arba esant teigiamiems kaštų ir naudos analizės rezultatams įdiegti nepriklausomas autonomines dujinio šildymo sistemas ar kitus atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą);
- Didžiasalio katilinės rezervinių katilų keitimas į biokuro katilą kartu su katilinės rekonstrukcija;
- saulės energijos panaudojimas Didžiasalio katilinės veiklai užtikrinti;
- renovuoti daugiabučius;
- saulės energetikos panaudojimas daugiabučių ir visuomeninių pastatų šildymui (vandens šildymui, šildymo prietaisų eksploatacijai);
- vietinių (namų ūkių) katilų keitimas į efektyvesnes technologijas (kaip kurą naudojant atsinaujinančių išteklių energijos šaltinius arba ekologiškus energijos šaltinius);
- individualių namų renovavimas.

Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str., šilumos organizavimas yra savarankiška savivaldybės funkcija, o vadovaujantis minėto įstatymo 8 str. 1 dalies nuostatomis, savivaldybė yra atsakinga už viešųjų paslaugų teikimą tik gyventojams.

Preliminarios investicijų apimtys, priemonės ir finansavimo šaltiniai reikalingi Ignalinos rajono šilumos ūkio plėtrai ir modernizavimui pateikti **2.1 lentelėje**.

2.1 lentelė. Šilumos ūkio plėtros įgyvendinimo planas 2023-2030 metams

Eil. Nr.	Įgyvendinimo priemonė	Periodas	Mato vnt.	Kiekis	Preliminarus lėšų poreikis, tūkst. Eur	Galimi lėšų šaltiniai
1.	Inventorizuoti šilumos perdavimo tinklų vamzdynus, nustatyti apsaugos zonas ir jas įrašyti Nekilnojamojo turto registre	2023-2025	km	10,6	10	IŠT
2.	Rekonstruoti šilumos perdavimo tinklus	2023-2030	km	2,8	840	IŠT, DKP, SB, ES
3.	Šilumos siurblio oras-vanduo įrengimas Vidiškių k.	2023-2025	vnt.	1	20	IŠT, ES, KKP
4.	Dūkšto katilinės	2023-2030	vnt.	1	400	IŠT, ES, SB,

	rekonstrukcija					KKP
5.	Didžiasalio katilinės rezervinių katilų keitimas į biokuro katilą kartu su katilinės rekonstrukcija	2023-2025	vnt.	1	400	DKP, ES, SB, KKP
6.	Įdiegti nuotolinės šilumos apskaitos duomenų nuskaitymo sistemą bei įrangą	2023-2025	vnt.	90	45	IŠT, DKP, ES, SB, KKP, GB
7.	Suformuoti šilumos įrenginiams sklypą	2023-2024	vnt.	1	2	SB, IŠT
8.	Šilumos punktų modernizavimas	2023-2030	vnt.	67 (12 – IŠT, 45 – DKP)	2.680	ES, SB, VB, GB, KKP, BP, GB
9.	Šilumos kiekio, suvartojamo karšto vandens ruošimui, apskaitos prietaisų įrengimas	2023-2030	vnt.	22 (12 – IŠT, 10 – DKP)	9	IŠT, DKP, KKP, ES, GB
10.	Energetinio efektyvumo didinimas (daugiabučių renovavimas)	2023-2030	vnt.	22 (12 – IŠT, 10 – DKP)	8.250	ES, SB, VB, GB, KKP, BP
11.	Vietinių (namų ūkių) katilų keitimas į efektyvesnes technologijas	2023-2030	vnt.	50	200	P, ES, KKP, BP
12.	Individualių namų renovavimas	2023-2030	vnt.	20	300	P, ES, KKP, BP
13.	Saulės energijos panaudojimas CŠT šilumos energijai gaminti (daugiabučiai, visuomeniniai pastatai)	2023-2030	kW	300	300	GB, IŠT, DKP, ES, SB
14.	Saulės energijos panaudojimas Didžiasalio katilinės veiklai užtikrinti	2023-2025	kW	100	90	DKP, ES, SB, KKP
15.	Iš viso				13.546	

Paiškinimai:

ES – Europos Sąjungos lėšos; SB – Savivaldybės biudžeto lėšos; VB – Valstybės biudžeto lėšos; IŠT – UAB Ignalinos šilumos tinklai lėšos; DKP – UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“ lėšos; KKP – Klimato kaitos programos lėšos; P – privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) lėšos; BP – banko paskola; GB – gyventojų bendrijų fonduose kaupiamos lėšos.

Atsižvelgus į tai, kad šilumos perdavimo tinklai yra inžinerinė savivaldybės infrastruktūra bei į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 16 straipsnio 4 punktu, kuris įsigalioja 2023 m. sausio 1 d., kol teritorijų planavimo dokumentuose nėra nustatyta prioritetinga savivaldybės infrastruktūra, visa savivaldybės infrastruktūra laikoma prioritetinga, preliminarius lėšų poreikis jų eksploatavimui, naudojimui yra apie **4,5 mln. Eur (žr. 2.1 lentelės I.1-I.9 ir I.14)**.

Igyvendinus specialiojo plano sprendinius būtų pasiektas Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos strateginis tikslas šilumos ūkio sektoriuje, t. y. padidintas šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumas.

2.3. Nepriklausomų šilumos gamintojų prisijungimas prie CŠT sistemų

Specialiojo plano rengimo metu nebuvo išduota ir nebuvo gauta prašymų dėl prisijungimo sąlygų išdavimo nepriklausomam šilumos gamintojui siekiančiam prijungti savo šilumos gamybos įrenginius prie CŠT tinklų.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo IV skirsniu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo IV skirsniu ir kitais teisės aktais, šilumos tiekėjas privalo prijungti visų pageidaujančių nepriklausomų šilumos gamintojų atsinaujinančių išteklių energijos šilumos įrenginius prie šilumos perdavimo tinklų. Nauji šilumos gamybos įrenginiai prijungiami prie šilumos perdavimo pagal šilumos tiekėjo išduotas prisijungimo sąlygas. Šilumos tiekėjas pagal nepriklausomo šilumos gamintojo prašymą, atsižvelgdamas į technologinius ir ekonominius bei nediskriminacinius aspektus išduota prisijungimo sąlygas. Nepriklausomų šilumos gamintojų prijungimo tvarka ir jiems keliami reikalavimai nustatyti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarime „Dėl šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ bei kituose teisės aktuose. Visi nepriklausomi šilumos gamintojai, prieš pradėdami vykdyti veiklą, privalo gauti projektavimo sąlygas ir kitus privalomus dokumentus bei atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (jei tai numato teisės aktai).

2.4. Šilumos ūkio prognozė

CŠT efektyvumo didinimas

Principinė nuostata planuojant Ignalinos rajono šilumos ūkį yra išlaikyti centralizuotą šilumos tiekimą. Šilumos efektyvumo CŠT didinimo pagrindinės priemonės yra šios: centralizuotų šilumos tiekimo sistemų atnaujinimas, keitimas, perėjimas prie žematemperatūrių režimų, daugiabučių pastatų renovavimas, atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimas (pvz. šilto vandens gavybai). Sėkmingam perėjimui prie šilumos tiekimo žematemperatūriniu režimu būtina modernizuoti ir automatizuoti šilumos punktus (atnaujinti šilumokaičius, įrengti šilumos siurblius, skaitmenizuoti procesus).

Atnaujinus šilumos tiekimo tinklus, pailginamas jų tarnavimo laikas, didinamas energijos vartojimo efektyvumas, taip pat mažinama galutinė šilumos kaina vartotojams bei ŠESD išmetimai į aplinką. Šiuo metu bendrai Ignalinos rajone yra rekonstruota ar renovuota apie 45 proc. šilumos tiekimo tinklų. Likusių šilumos tiekimo tinklų rekonstravimas leistų dar sumažinti šilumos nuostolius nuo dabartinių apie 16 proc. iki apie 11 proc.

Dar viena CŠT efektyvumo didinimo priemonė – pastatų renovavimas. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pateiktos statistikos duomenimis šildymo sąskaitos modernizuotose ar renovuotose namuose yra apie 30 proc. mažesnės negu iki 1992 m. pastatytuose nerenovuotuose namuose.

Ignalinos rajono savivaldybėje centralizuotoje ir konkurencinėje šilumos tiekimo zonose renovuoti 64 proc. visų daugiabučių. Renovavimo mastas minėtose šilumos tiekimo teritorijose labai skiriasi:

- Ignalinos m. renovacija siekia 94 proc. (94 namų iš 100);
- Dūkšto m. – 47 proc. (8 namai iš 17);
- Naujojo Daugėlišio k. – apie 100 proc. (1 namas iš 1);
- Vidiškių k. – siekia 41 proc. (8 namai iš 22);
- Didžiasalio k. – siekia tik 3 proc. (1 namas iš 36).

Ignalinos rajono savivaldybės daugiabučiai namai renovuoti iš D, E, F, G energetinio efektyvumo klasės į B ir C energetinio efektyvumo klasę ir tokiu būdu faktiškai pasiektas 69,5 proc. skaičiuojamųjų šiluminės energijos sąnaudų sumažėjimas: vidutinės šiluminės energijos sąnaudos prieš renovaciją sudarė 391,2 kWh/m², po renovacijos – 116,6 kWh/m². Renovacija sumažino ir metinį išmetamo ŠESD kiekį apie 41,4 t CO₂ ekv./metus (šalies vidurkis – 66 t CO₂ ekv./metus).

Jeigu ir ateityje bus modernizuojami tiek gyvenamieji pastatai, tiek ir visuomeninės paskirties bei įmonių ir organizacijų pastatai, tai tolimesnis esamų pastatų modernizavimas/renovavimas gerinant pastatų atitvarų šiluminės charakteristikas, sutvarkant pastatų šildymo ir karšto vandens sistemas, turės juntamą poveikį centralizuotai tiekiamos šilumos poreikiui, o tuo pačiu ir šilumos tiekimo įmonių techniniams – ekonominiams rodikliams.

Saulės energijos panaudojimas CŠT šilumos energijai gaminti (daugiabučiai, visuomeniniai pastatai) leistų sumažinti šilumos kiekį šiltuoju periodu apie 15 proc.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. negyvenamuosiuose pastatuose, kurių bendra vardinė atiduodamoji šildymo arba vėdinimo sistemų, įskaitant kombinuotąsias šildymo ir vėdinimo, oro kondicionavimo arba kombinuotąsias vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemas, turinčias šildymo ar vėdinimo funkcijas, galia yra didesnė nei 290 kW, turi būti įrengtos automatinės pastato valdymo sistemos. Prieš tai įvertinus, ar tai įmanoma techniniu ir funkciniu požiūriu, yra ekonomiškai.

Be to, siekiant kuo didesnio centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumo išduodant prisijungimo sąlygas CŠT ar KT zonose turi būti projektuojami žematemperatūrių režimų šilumos tiekimo tinklai, projektuojamas šilumos kiekis ne tik šildymui, bet ir karštam vandeniui, vėdinimui ir esant poreikiui technologijai. Prašymai atsijungti nuo centralizuotos šilumos tiekimo sistemos bei leidimai statyti vietines sistemas turi būti nagrinėjami architektūros, kraštovaizdžio ir aplinkos apsaugos (įskaitant oro kokybės) aspektais.

Naujų vartotojų prisijungimas prie CŠT ir esamų vartotojų atsijungimas nuo CŠT

Patraukliausi centralizuoto aprūpinimo šilumos sistemos atžvilgiu vartotojai yra didelio šildomo ploto pastatai: daugiabučiai gyvenamieji namai, viešosios bei komercinės paskirties pastatai. Vadovaujantis Ignalinos miesto ir rajono savivaldybės bendrųjų planų sprendimais, yra suplanuotos teritorijos, kuriose būtų statomi daugiabučiai gyvenamieji pastatai, specialiosios paskirties bei komercinės paskirties pastatai. Specialiosios ir komercinės paskirties objektų atsiradimas priklauso nuo investicinės aplinkos, į investuotojų pritraukimą nukreiptos politikos ir kitų veiksnių, todėl yra sunku prognozuoti tokių objektų atsiradimą.

Šilumos vartotojų atsijungimą nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų daugiausiai įtakoja šilumos kaina. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos duomenimis UAB Ignalinos šilumos tinklai CŠT tiekiamos šilumos kaina yra 11,36 ct/kWh be PVM ir tai yra vidutinė kaina visų Lietuvos CŠT bendrovių kontekste. Biokuro kainos didėjimas gali didinti šilumos kainą vartotojui, kas gali turėti įtakos sprendimui dėl atsijungimo nuo CŠT.

Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 m. numatyta didinti naujų šilumos vartotojų prisijungimo prie CŠT sistemos skaičių. Nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijoje numatyta siekti, kad iki 2050 metų ne mažiau kaip 90 proc. miestuose esančių pastatų būtų aprūpinama šiluma iš CŠT sistemų. Šis tikslas yra pasiektas centralizuotose šilumos tiekimo zonose.

Atsižvelgus į anksčiau aptartus faktus, naujų vartotojų prisijungimas yra tikėtinas. Atsižvelgus į tai, kad yra nustatytos kompensacijos būsto šildymui, tikėtina, kad atsijungimo nuo esamų CŠT nebus.

Daugiabučių renovavimas

Įgyvendinat 2018 m. gegužės 30 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyvą 2018/844 ir direktyvą 2012/247/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, parengtas Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planams 2021-2030 m., kuriame numatyta „skatinti kompleksinę daugiabučių gyvenamųjų ir viešųjų pastatų atnaujinimą (prioritetą teikiant gyvenamųjų kvartalų renovacijai) ir iki 2030 m. sutaupyti 5-6 TWh energijos“. Pagal Lietuvos ilgalaikę pastatų renovacijos strategiją iki 2050 m. visi Lietuvos vieši ir privatūs pastatai bei gyvenamieji namai turės būti energijos nevarojantys, visiškai nepriklausomi nuo iškastinio kuro, o jų anglies dvideginio pėdsakas turės būti lygus nuliui.

Ignalinos rajono savivaldybėje pastatų ir daugiabučių gyvenamųjų namų renovavimas centralizuotoje ir konkurencinėje šilumos tiekimo zonose siekia apie 64 proc., ko pasėkoje šilumos gamyba sumažėjo apie 50 proc. Renovavus 22 daugiabučius metinis pastatų fondo pirminės energijos suvartojimas juose sumažėtų apie 68 proc.

Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas leistų sutaupyti 15-25 proc. šilumos ir atitinkamai sumažintų gyventojų sąskaitas už šildymą. Vieno šilumos punkto modernizavimas kainuoja vidutiniškai apie 40 tūkst. eurų.

CŠT kitimo scenarijai

Igyvendinus specialiojo plano sprendinius, būtų pasiektas Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos strateginis tikslas šilumos ūkio sektoriuje, t. y. padidintas šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumas bei planuojama, kad šilumos poreikis per 7 metus gali mažėti iki 20 proc.

Rezervinis kuras

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 29 straipsnyje yra nurodoma, kad energetikos įmonės, kurių šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginių bendra galia yra didesnė kaip 5 MW ir kurios gamina parduoti skirtą šilumos ir (ar) elektros energiją, privalo turėti energijos išteklių rezervinių atsargų šaltuoju metų periodu, kurių užtektų 10 dienų darbui esant užfiksuotai intensyviausiai šilumos gamybai per pastaruosius 3 metus.

Ignalinos m. katilinėje yra sumontuotas rezervinis 6 MW katilas kūrenamas mazutu. Didžiasalyje įrengti du rezerviniai skystu kuru kūrenami katilai, kurių galingumas po 2,7 MW.

Vietinių (namų ūkių) katilų keitimas į efektyvesnes technologijas

Namų ūkiuose šilumos gamybos kuro balanse vyrauja malkos ir medienos atliekos. Apie 88 proc. viso kuro suvartojama patalpoms šildyti ir karštam vandeniui ruošti, 12 proc. – maistui gaminti.

Didžiausias atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo potencialas yra naujai statomuose ar rekonstruojamuose pastatuose, nes šiuo metu visi nauji pastatai ir jų dalys turi atitikti A++ klasės reikalavimus. Siekiant pastato A++ energinio naudingumo klasės beveik visais atvejais būtina sąlyga atsinaujinančių išteklių energijos naudojimas šildymui ir (ar) karšto vandens ruošimui. Šiuo metu šilumos siurbliai oras-vanduo ar oras-oras yra populiariausi šildymo būdai naujam A, A+, A++ energetinės klasės vienbučiui-dvibučiui namui, kuris pasižymi aukštu efektyvumu, ekologija (neiškiria CO₂ į aplinką).

Nacionaliniame energijos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 metams numatyta, kad iki 2030 metų namų ūkiuose turėtų būti pakeista 50 tūkst. biokuro katilų, dėl kurių bus sutaupyta mažiausiai 200 GWh per metus.

Ignalinos rajono savivaldybėje namų ūkiuose pakeitus 50 biokuro katilų į ekologiškus katilus, būtų sutaupyta apie 0,2 GWh per metus ir tai sudarytų prielaidas sumažinti metinį ŠESD kiekį apie 21 t CO₂ekv./metus.

Individualių namų renovavimas

Nacionaliniame energijos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 metams numatyta atnaujinti iki 1000 individualių namų ir sutaupyti po 13,5 GWh energijos per metus.

Ignalinos rajono savivaldybėje renovavus 20 individualių namų būtų sutaupyta apie 0,2 GWh per metus, t. y. sudarytų prielaidas sumažinti metinį ŠESD kiekį apie 30 t CO₂ekv./metus.

2.5. Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų nustatymas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus „Inžinerinė infrastruktūra“ dvylikto skirsnio „Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos ir

jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ nuostatomis, nustatomos šios šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos ir jų dydžiai:

1. Antžeminių šilumos perdavimo tinklų vamzdynų ir požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdynų apsaugos zona – išilgai antžeminio šilumos perdavimo tinklų vamzdyno ar požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdyno esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo kanalo (arba vamzdyno, jeigu vamzdynas paklotas bekanaliu būdu) išorinių ribų ir žemė po šia juosta.

2. Šiluminių kamerų, sklendžių priežiūros statinių, drenažo šulinių, termofikacinio vandens bei drenažo siurblių, grupinių šilumos punktų apsaugos zona – 5 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių ir (ar) statinių išorines ribas ir žemė po šia juosta.

3. Išilgai požeminių šilumos bei karšto vandens perdavimo tinklų vamzdynų paklotų drenažo vamzdžių, telesignalizacijos kabelių bei jiems priklausančių įrenginių apsaugos zona – išilgai šių priklausinių esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo šių inžinerinių tinklų ir įrenginių išorinių ribų bei žemė po šia juosta.

Šiuo teritorijų planavimo dokumentu nustatomos šilumos perdavimo tinklų vamzdynų apsaugos zonos (**žr. 1 priedą**).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. spalio 13 d. įsakymo Nr. 1-339 „Dėl elektros tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), skirstomųjų dujotiekių, šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų, magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 6.2 punkto nuostatomis, grafinėje dalyje, šilumos perdavimo tinklų vamzdynų (toliau – Objektas) apsaugos zonos pažymėtos 0,1 m tikslumu, jeigu Objektas yra pastatytas (įrengtas) ir yra parengtas inžinerinio tinklo planas (geodezinė nuotrauka) ir (ar) atlikti jo kadastriniai matavimai, kuriais vadovaujantis rengiami brėžiniai.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 143 straipsnio 2 dalimi, ūkinė ir (ar) kitokia veikla, dėl kurios turi būti nustatytos įstatyme nurodytos teritorijos, gali būti vykdoma, jeigu šios teritorijos nustatytos ir įregistruotos Nekilnojamojo turto registre. Ši įstatymo nuostata įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

Ūkinės veiklos apribojimai

Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonose draudžiama:

- pilti druskas (išskyrus atvejus, kai druska barstomi keliai), chemines medžiagas, kurios gali pakenkti šilumos perdavimo tinklams ar jų dalims, atliekas;
- gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie šilumos perdavimo tinklų;
- 2 metrų atstumu į abi puses nuo tinklo kanalo (vamzdyno, drenažo) išorinių ribų sodinti ir auginti želdinius (išskyrus žolinius augalus). Likusioje šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonoje sodinant ir (ar) auginant želdinius, šiems darbams vykdyti turi būti gautas šilumos perdavimo tinklų savininko ar valdytojo pritarimas šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka negavus šių šilumos perdavimo tinklų savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama:

- statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius;
- keisti žemės paviršiaus altitudes (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį);
- dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais, vykdyti grunto sprogdinimo darbus;
- vykdyti žemės darbus ar požeminius darbus didesniame kaip 0,3 metro gylyje;
- statyti ir (ar) įrengti sporto, žaidimų aikšteles, stadionus, turgavietes, lauko teatrus, pramogų zonas ir kitus viešam susibūrimui skirtus inžinerinius statinius ir įrenginius,

degalines, pavojingų medžiagų talpyklas, saugyklas ir sąvartynus, motorinių transporto priemonių ir (ar) mechanizmų sustojimo vietas, stovėjimo ir saugojimo aikštes;

- sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus medžiagas, skirtas šilumos perdavimo tinklų ir jų technologinių priklausinių statybos ir remonto darbams;
- vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;
- tiesti kitus inžinerinius tinklus.

Šilumos perdavimo tinklų savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai pažeis šilumos perdavimo tinklų techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų nustatymo tvarka

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui Nekilnojamojo turto registro nuostatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikiamas prašymas įregistruoti nustatytas apsaugos zonas.

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos Nekilnojamojo turto registre įregistruotam žemės sklypui (jo daliai) taikomos nuo žymos apie nustatytas šiame įstatyme nurodytas teritorijas žemės sklypo registro įrašė padarymo dienos.

Sklypų, kurie patenka į šilumos perdavimo tinklų vamzdinių apsaugos zonas, sąrašas pateiktas **2 priede**.

2.6. Teritorijų rezervavimas šilumos gamybos infrastruktūros objektams

Ignalinos savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitimo sprendiniams įgyvendinti numatomas teritorijų rezervavimas.

Suformuoti apie 0,52 ha ploto sklypą (centro koordinatės: X – 6135204, Y – 637327) Ignalinos m., kuris reikalingos vystyti šilumos infrastruktūrą (šilumos įrenginius). Naujai suformuoto sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, teritorijos naudojimo tipas – inžinerinės infrastruktūros teritorija.

2.7. Kitos inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos

Inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros apsaugos zonos nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme bei kituose teisės aktuose:

Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdinių apsaugos zona	Išilgai vamzdinių trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdinių ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šio juostos ir po ją
Magistralinių dujotiekių vietovės klasės teritorija	Išilgai magistralinio dujotiekio vamzdinių trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 200 metrų į abi puses nuo vamzdinių ašies ir 200 metrų atstumu nuo kraštinių jo taškų
Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio	Žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta

ribojimo mazgų) apsaugos zona	
Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos	Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2,5 metro į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 10 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos. Vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta aplink šių įrenginių išorines ribas. Vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.
Požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona	Po 1 metrą į abi puses nuo šių laidinių linijų. Kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona – po 2 metrus į abi puses nuo šių laidinių linijų
Melioracijos griovio apsaugos zona	15 metrų nuo griovio šlaito viršutinės briaunos. Bendrojo naudojimo drenažo rinktuvų apsaugos zona – po 15 metrų į abi puses nuo rinktuvo ašies. Polderių apsaugos zona – 15 metrų nuo pylimo (nuo vidinio ir išorinio šlaitų (ten, kur galima) papėdės ir kanalo viršutinės briaunos).
Kelių apsaugos zona (į abi puses nuo kelio briaunų):	Magistralinių kelių – po 70 metrų; krašto kelių – po 50 metrų; rajoninių kelių – po 20 metrų; vietinės reikšmės I, II ir III kategorijos kelių – po 10 metrų; vietinės reikšmės IV kategorijos kelių – po 3 metrus.
Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos (į abi puses nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių)	Viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos zona: - Miesto gyvenamosiose vietovėse – po 20 metrų, tačiau šios apsaugos zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki geležinkelio statinio (geležinkelio kelio ir jo priklausinių); - Kaimo gyvenamosiose vietovėse – po 45 metrus, tačiau šios apsaugos zonos riba negali būti arčiau kaip 5 metrai iki geležinkelio statinio (geležinkelio kelio ir jo priklausinių), išskyrus šios dalies 3 punkte nurodytą atvejį; - Pervažose kaimo gyvenamosiose vietovėse – po 70 metrų; ši apsaugos zona tolygiai siaurėja iki 45 metrų (400 metrų atstumu į abi puses nuo pervažos); Privažiuojamųjų geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zona sutampa su geležinkelio kelio statinio ribomis, tačiau šios

	apsaugos zonos riba negali būti mažesnė kaip 3,1 metro nuo geležinkelio kelio ašies; Geležinkelio želdinių apsaugos zona – žemės juosta kaimo gyvenamosiose vietovėse po 25 metrus į abi puses nuo viešosios geležinkelio infrastruktūros kelio, siaurojo geležinkelio (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) kelio, prasidedanti 20 metrų atstumu nuo kraštinių geležinkelio kelių ašių.
Elektros linijų apsaugos zonos	Iki 1 kV – po 2 metrus; 6 ir 10 kV – po 10 metrų; 35 kV – po 15 metrų; 110 kV – po 20 metrų. Požeminės elektros kabelių linijoms – po vieną metrą į abi puses nuo šios linijos.

Gatvių raudonųjų linijų dydžiai bei apribojimai nustatyti STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis nuo 2023-01-01 magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijose taikomo III skyriaus septintame skirsnyje nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Esami MD vamzdynai bei teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo šių vamzdynų ašių, yra priskiriami pirmai MD vietovės klasei. Pirmos MD vietovės klasės teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai, nustatyti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu Nr. 1-12 (įsakymo 2017-06-28 redakcija Nr. 1-169) patvirtintose Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse.

Teritorijose, kuriose yra pasiekti atitinkamoje MD vietovės klasėje taikomi užstatymo normatyvai (kaip apibrėžti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu Nr. 1-12 (įsakymo 2017-06-28 redakcija Nr. 1-169) patvirtintose Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse), naujų vartotojų (skaičiuotinių pastatų, apibrėžtų Taisyklėse) atvejais) prijungimas prie esamų ar planuojamų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų galimas tik rekonstravus MD vamzdynus į aukštesnę vietovės klasę. MD vamzdynai gali būti rekonstruojami suinteresuoto asmens (iniciatoriaus) prašymu, jei pagal sutartį su MD eksploatuojančia įmone suinteresuotas asmuo užtikrins išankstinį visų dėl MD rekonstravimo darbų vykdymo susijusių išlaidų apmokėjimą.

MD vietovės klasių teritorijose negavus MD savininko rašytinio pritarimo, yra draudžiama projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrenginius, juos rekonstruoti, projektuoti ir atlikti statinių bei įrenginių remonto arba griovimo darbus, planuoti teritorijas, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ar būdą, formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus ir pan.

Šilumos perdavimo tinklų vamzdynų prasilenkimas (susikirtimas) bei gretimybė su magistraliniais dujotiekiais bus sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir/ar statybos projektuose. Prieš pradėdant juos rengti, būtina kreiptis į magistralinius dujotiekius eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų/techninių reikalavimų išdavimo.

Elektros tinklų apsaugos zonos draudžiama: statyti gyvenamosios, kultūros, mokslo, gydymo, maitinimo, paslaugų, prekybos, administracinės, viešbučių, transporto, sporto paskirties pastatus 110 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų apsaugos zonose; statyti ir (ar) įrengti stadionus, sporto, žaidimų aikšteles, turgavietes, pavojingų medžiagų talpyklas ir saugyklas, sąvartynus, viešojo transporto stoteles; statyti ir (ar) įrengti visų rūšių transporto priemonių ir (ar) mechanizmų stovėjimo ir saugojimo aikšteles oro linijų apsaugos zonose; organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu; gadinti, užverti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie elektros tinklų; laidyti aitvarus ir skraidymo aparatų sportinius modelius, skraidyti bet kokio tipo skraidymo

aparatais žemiau kaip 30 metrų virš aukščiausio oro linijos laido, išskyrus elektros tinklų naudotojų naudojamus elektros tinklų priežiūrai skirtus skraidymo aparatus; stovėti visų rūšių transporto priemonėms ir (ar) mechanizmams po oro linijų laidais 330 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų apsaugos zonose; barstyti iš lėktuvų ir kitų skraidymo aparatų trąšas ir chemikalus ant 35 kV ir aukštesnės įtampos oro linijų, transformatorių pastočių, skirstyklų ir srovės keitimo stočių; naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus, įrengti bei naudoti laužavietes, kepsnines, turistines virykles, laikinąsias lauko pirtis ir kitus atvirus arba uždarus ugnies šaltinius, taip pat bet kokius aukštos temperatūros, galinčius sukelti ugnį, įrenginius, išskyrus atvejį, nurodytą Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ketvirto skirsnio 25 str. 2 dalies 8 punkte; sandėliuoti bet kokias medžiagas, išskyrus skirtas elektros tinklų statybos darbams vykdyti.

Elektros tinklų apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar Lietuvos Respublikos energetikos ministro nustatyta tvarka negavus elektros tinklų savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomai veiklai, draudžiama: statyti statinius ir (ar) įrengti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba draudžiama pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ketvirto skirsnio 25 str. 1 dalį; keisti pastato (patalpos, patalpų) ar inžinerinio statinio paskirtį; rekonstruoti, griauti statinius ar išardyti įrenginius; įrengti gyvūnų laikymo aikšteles, vielines užtvaras ir metalines tvoras; atlikti įvairius kasybos, dugno gilinimo, žemės kasimo (lyginimo), sprogdinimo, melioravimo, užtvindymo darbus; sodinti, auginti arba kirsti želdinius (išskyrus krūmus ir žolinius augalus); mechanizuotai laistyti žemės ūkio kultūras; naudoti ugnį ir atlikti ugnies darbus technologiniams procesams vykdyti; įrengti visų rūšių transporto priemonių ir kitų mechanizmų stovėjimo aikšteles požeminių kabelių linijų apsaugos zonose; dirbti smūginiais ir (ar) vibraciją sukeliančiais mechanizmais požeminių kabelių linijų apsaugos zonose; keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) požeminių ir povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose; nuleisti inkarus, plaukti su nuleistais inkarais ir kitais dugną siekiančiais įrankiais povandeninių kabelių linijų apsaugos zonose; įvažiuoti transporto priemonėms ir kitiems mechanizmams, kurių aukštis su kroviniu arba be jo yra daugiau kaip 4,5 metro nuo kelio (žemės) paviršiaus oro linijų ir oro kabelių linijų apsaugos zonoje.

Elektros tinklų savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomai veiklai, jeigu Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ketvirto skirsnio 25 str. 2 dalyje nurodyti darbai pažeis elektros tinklų techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

Šilumos perdavimo tinklų vamzdynus planuoti tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja Kelių direkcija) juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius ar nustatant servitutus).

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 100 straipsnio 4 punkto b papunkčio nuostatomis, paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose draudžiama statyti statinius ir įrengti įrenginius, išskyrus atvejus, kai statomi ir (ar) įrengiami vandens paėmimo ir išleidimo į vandens telkinius įrenginiai ir statiniai, požeminio vandens vandenvietės, paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostą kertantys inžineriniai tinklai.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio 3 punkto nuostatomis, požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje (griežto režimo) juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

Numatant šilumos tiekimo infrastruktūros objektus būtina vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnio žemės gelmių išteklių telkiniuose nuostatomis. Planuojama šilumos tiekimo infrastruktūra nepatenka į naudingųjų iškasenų telkinių teritorijas.

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose ūkinė veikla reglamentuojama Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme,

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, kultūros paveldo specialiuosiuose planuose bei kituose teisės aktuose. Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registras nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais, todėl rengiant TPD ar techninius projektus būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro informacija. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio Specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

2.8. Gamtinis karkasas, saugomos teritorijos, kultūros paveldas, valstybiniai miškai

Ignalinos savivaldybės teritorijos bendrajame plane yra nustatytos gamtinio karkaso teritorijos – migracijos koridoriai, kuriais vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija, geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir geoekologinės takoskyros, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas. Struktūriškai gamtinio karkaso teritorijų tarpe vyraujančią dalį (52,6 proc.) sudaro geoekologinės takoskyros, migracijos koridoriams bei geosistemų vidinio stabilizavimo arealams tenka atitinkamai 14,4 proc. ir 33 proc. gamtinio karkaso teritorijų ploto (**žr. 1 ir 2 brėžinius**).

Numatant šilumos ūkio modernizavimą ar rekonstrukciją būtina įvertinti, ar jie patenka į Gamtinio karkaso teritorijas ir vadovautis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-624 patvirtintais Gamtinio karkaso nuostatais.

Šilumos ūkio infrastruktūros plėtra Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje nenumatoma.

Šiame specialiajame plane numatyta Dūkšto katilinės rekonstrukcija pakeičiant katilą (0,5 MW) į mažiau taršų katilą. Taip pat numatoma Didžiasalio katilinėje pakeisti du skysto kuro rezervinius katilus, kurių pajėgumas po 2,7 MW, į mažiau taršų katilą.

Šiuo specialiuoju planu planuojama pastatyti šilumos gamybos įrenginį Ignalinos m., kurio galia mažesnė nei 5MW.

Šilumos gamybos įrenginių statybos ar rekonstrukcijos metu susidariusios atliekos turi būti tvarkomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu bei kitais Lietuvos Respublikos galiojančiais teisės aktais.

Savivaldybės teritorijoje esančios saugomos teritorijos pažymėtos **1 ir 2 brėžiniuose**, o jų sąrašas pateiktas **4 priede**.

Savivaldybės teritorijoje esančios kultūros vertybės pažymėtos **1 ir 2 brėžiniuose**, o jų sąrašas pateiktas **3 priede**. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio Specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

Atliekant žemės judinimo ar kasimo darbus Kultūros paveldo objektuose, kurių vertingųjų savybių pobūdis – archeologinis, teritorijose, privaloma vykdyti paveldo tvarkymo reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, nuostatas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, jei atliekant statybos ar kitokius darbus bus aptikta archeologinių radinių ar kitų nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniai.

2.9. Specialiojo plano galiojimas

Šilumos ūkio specialieji planai atnaujinami ne rečiau kaip kas 7 metai, atsižvelgiant į šilumos ūkio priemones, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus

veiksnius. Šilumos ūkio specialieji planai privalo būti atnaujinti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo šilumos ūkio priemonių patvirtinimo ar jų pakeitimų įsigaliojimo.

Projekto vadovas

Nerijus Gerdvilis

3. BRĖŽINIAI

1 brėžinys. Sprendiniai, M 1:50 000

2 brėžinys. Aprūpinimo šiluma zonų detalizavimas, M 1: 5 000 (5 lapai)

4. PRIEDAI

1 priedas. Šilumos perdavimo tinklams nustatomos apsaugos zonų schemos M 1:2 000 (2 lapai)

2 priedas. Sklypų, kurie patenka į šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas, sąrašas

3 priedas. Nekilnojamosios kultūros vertybės

4 priedas. Saugomos teritorijos ir objektai